

ФУНКЦИЈЕ

1. Дата је функција $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x}{1+x^n}$, $x \geq 0$. Одредити нуле и знак функције $f(x)$, испитати монотонију, а затим нацртати њен график. (2004/05, општинско 4.-АиБ/3.)
  2. Доказати да једначина $\sin\left(\frac{1}{7} \arccos x\right) = 1$ нема реалних решења.
  3. Наћи сва пресликавања $f: R \rightarrow R$, која су "на" и за која важи: $(\forall x, y \in R)(f(f(x-y))) = f(x) - f(y)$. (2004/05, општинско 4.-АиБ/2.)
  4. Дати су реални бројеви m и n , $mn < 0$, $m+n \neq 0$ и функције $y = m \cdot 3^x + n$ и $y = n \cdot 3^{-x} + m$. Доказати да се графици ових двеју функција секу у двама тачкама, од којих је једна на апсцисној, а друга на ординатној оси. (2001/02, окружно 4-Б/2.)
  5. Дата је функција $f: R \rightarrow R$ са: $f(x) = \begin{cases} x^2 - 4x + 6, & x \leq 2 \\ -x + 4, & x > 2 \end{cases}$. Доказати да постоји њој инверзна функција, а затим је одредити. (2000/01, општинско 4-Б/1.)
  6. Дата је реална функција $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$, где су a, b, c, d , дати реални бројеви такви да је $ad - bc \neq 0$. Доказати да је ова функција једнака својој инверзној функцији ако и само ако важи $a+d=0$. (2000/01, републичко 4-Б/2.)
  7. Дата је функција f која свакој тачки неке равни додељује по један реалан број. Познато је да је збир вредности ове функције у теменим ма ког правилног многоугла те равни једнак нули. Доказати да функција f има вредност 0 у свакој тачки. (1999/2000, републичко 4-Б/1.)
  8. Одредити област вредности функције $f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x^2 - 4x + 3}$, $x \in R$, $x \notin \{1, 3\}$. (1998/99, општинско 4-Б/3.)
  9. Низ функција $f_n(x)$, $n \in N$ дефинисан је на следећи начин:
$$f_1(x) = \frac{x}{x-1}, f_2(x) = \frac{1}{1-x}, f_{n+2}(x) = f_{n+1}(f_n(x)), n \in N.$$
Одредити $f_{2000}(x)$. (1998/99, општинско 4-Б/5.)
-
10. Нека су x_1 и x_2 решења једначине $x^2 + ax + b = 0$, $a, b \in Z$, а $f(x)$ произвољан полином са целобројним коефицијентима. Доказати да $f(x_1) + f(x_2) \in Z$. (1989/90, општинско 4-2.)
  11. Шумар се налази 2 km од пута. Аутомобил је паркирао 5 km од тачке на путу најближе месту на коме се тренутно налази. Ако се шумар креће брзином од 3 km/h кроз шуму и 4 km/h путем, одредити путању којом би се кретао тако да најбрже стигне до свог аутомобила. (1996/97, општинско 4-2.)
  12. Да ли је функција $f(x) = \cos(x\sqrt{7}) \cdot \cos x$ периодична? (1997/98. општинско 4-Б/1.)
  13. Реални полином $P(x)$ четвртог степена има двоструку нулу $x=1$, а полином $Q(x) = P(x) + 4$ има двоструку нулу $x=-1$. Ако је $Q(0) = -2$, одредити $P(x)$. (1998/99. окружно 4-А/2.)

14. Доказати да за све $x \in \mathbb{R}^+$ важи $\arctg x < x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5}$. (1998/99. републичко 4-Б/2.)

15. На параболи $y^2 = 2x$ наћи тачку најближу тачки $(1, 4)$. (2001/02. општинско 4-А/3.)

16. Човек се налази у чамцу на левој обали канала широког 3 km . Жели да стигне до куће на десној обали канала, која је од њега удаљена 5 km ваздушном линијом. Он ће довести до неког места на другој обали брзином од 6 km/h , а затим наставити до куће трчећи брзином од 8 km/h . Одредити растојање куће и места до ког треба човек да доведе, да би стигао кући за најкраће могуће време. (Претпоставља се да вода у каналу мирује.) (2001/02. окружно 4-А/4.)

17. Шта је веће $\frac{2}{201}$ или $\ln \frac{101}{100}$. Образложити одговор. (2001/02. републичко 4-А/1.)

18. Око купе висине h и полупречника основе r , описују се купе са центрима основе у врху дате купе. Одредити висину оне, која има најмању запремину. (2000/01. окружно 4-Б/3.)

19. У полулопти полупречника R уписана је правилна четворострана призма максималне запремене, тако да доња основа призме припада основи полулопте, а темена горње основе призме пропадају површи полулопте. Одредити висину призме. (2004/05. окружно 4-Б/2.)

20. Наћи минимум функције $f(x) = \sqrt{x^2 - 4x + 8} + \sqrt{x^2 - 10x + 41}$. За које вредности x се достиже тај минимум? (2004/05. окружно 4-А,Б/3.)

21. Израчунати површину правилне четворостране призме запремене $V = 12\sqrt{3}$ код које је збир дужина свих ивица најмањи. (2004/05. републичко 4-Б/5.)

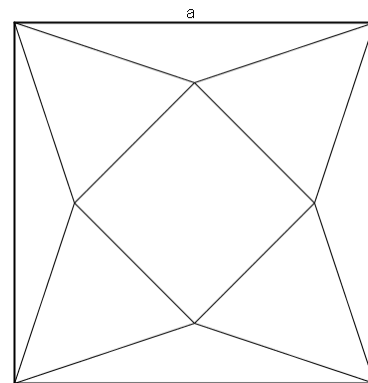
22. Доказати да за реалне бројеве a, b, n, p , такве да је $a > b > 0$ и $p > n$ важи неједнакост: $\frac{a^p - b^p}{a^p + b^p} > \frac{a^n - b^n}{a^n + b^n}$. (1999/2000. општинско 4-А/1.)

23. Шта је веће:

а) e^π или π^e ?

б) π^{e^π} или e^{π^e} ? (1999/2000. општинско 4-А/2.)

24. Из квадратног парчета картона странице a изрезана је мрежа праве правилне четворостране пирамиде (као на слици), тако да је, при састављању, темена квадрата састају у врху пирамиде. Колика треба да буде основна ивица пирамиде да би њена запремина била максимална? (1999/2000. општинско 4-А/3.)

25. Дате су функције $f(x) = \arctg x^2$ и

$g(x) = \arctg(x\sqrt{2}-1) - \arctg(x\sqrt{2}+1)$, ($x \in \mathbb{R}$). Доказати да је разлика ових функција константа и одредити ту константу. (1999/2000. републичко 4-Б/3.)

26. У сферу полупречника 3 cm уписана је купа максималне запремене. Одредити висину и полупречник основе купе. (1998/1999. општинско 4-Б/5.)